

NIKOLAI BRINK SANDBECK

De substantiviske n-stammers udvikling i østdansk og anvendelse af sprogteknologi til rekonstruktion

Københavns Universitet

Brøndum-Nielsen beskriver *n*-stammernes udvikling fra fællesøstnordisk og op gennem gammeldansk tid, hvor han udplukker eksempler fra håndskrifter og perspektiverer til moderne østdansk, jf. Brøndum-Nielsen (1966: 191–257, 1959: 36–40). Han rekonstruerer dog ikke urøstdanske former, håndskrifterne opstilles ej heller efter årstal, og han inddrager ikke eksempler fra alle østdanske dialekter.

Ud fra moderne listermål (Swenning 1917–1937: 477–494), hallandsk (Möller 1858: XIII), skånsk (Lech 1925: 21, 29–32, 36, 37) og bornholmsk (Espersen 1908: indledning, 82–91) rekonstruerer jeg *n*-stammernes stadie for urøstdansk, som jeg antager må kunne repræsentere folkemålet i det gamle Østdanmark.

Ligesom Brøndum-Nielsen undersøger jeg skånsksprogede håndskrifter, fx Holm. B 69, E don. var. 136 m.fl., for *n*-stammer, der passer med udviklingen i østdansk. Modsat Brøndum-Nielsen undersøger jeg, hvor håndskrifternes eksempler står i forhold til urøstdansk og hovedgrenene af moderne østdansk. Jeg ser på, hvilke dialekter håndskrifterne peger imod, og bruger håndskrifternes årstal til at tidsbestemme udviklingerne. Til at skabe overblik over håndskrifternes indhold har jeg programmeret pythonscripts, som nemt og hurtigt kan udvinde en alfabetisk ordliste uden gentagne eksempler.

Litteratur

Espersen, J.C.S., Ludv. Wimmer & Vilhm. Thomsen. 1908. *Bornholmsk Ordbog – Med indledning og tillæg*. København: Bianco Luno.

Lech, G. 1925. *Skånemålen Bönjningslära*. Lund: Carl Bloms Boktryckeri.

Möller, P. 1858. *Ordbok öfver Halländska Landskaps-Målet*. Lund: Berlingska Boktryckeriet.

Brøndum-Nielsen J. 1959. *Fra Skaanes Senmiddelalder*. København: Bianco Luno.

Brøndum-Nielsen J. 1966. *Gammeldansk grammatik 3. Substantivernes deklination*. 2. oplag. København: J.H. Schultz Forlag.

Swenning, J. 1917–1937. *Folkemålet i Listers Här. i Blekinge. Ljudlära ock formlära*. Stockholm: Kungl. Boktryckeriet. P A. Norstedt & Söner.